

Bilag til f. t. l. vedr. Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber m.v. (Bind III)

8. Klima, energi og andre politikområder

Lissabon-traktaten

- Understreger, at bekæmpelse af klimaforandringer, som en del af miljøpolitikken, indgår som et hensyn i alle Unionens politikker
- Fastslår, at Unionens politik på energiområdet baseres på en »ånd af solidaritet«.
- Indfører udtrykkelige retsgrundlag for visse fælles politikker, som allerede nu er genstand for EU-samarbejde.
- Etablerer en nødbremse ved beslutninger om koordination af sociale sikringsordninger, hvor der indføres kvalificeret flertal i Rådet.

Målet med Lissabon-traktaten har ikke været at ændre grundlæggende på EU's mange politikområder. På en lang række samarbejdsområder er der derfor ingen eller kun få ændringer i Lissabon-traktaten bortset fra rene konsekvensændringer og tekniske tilpasninger. Det gælder inden for reglerne om EU's indre marked og inden for de fleste af EU's andre politikker.

Den største ændring inden for disse områder er, at det nu bliver udgangspunktet, at EU-lovgivning vedtages med Europa-Parlamentet som medlovgiver gennem den almindelige lovgivningsprocedure. Se nærmere herom i kapitel 4.2.

For en række områder betyder det samtidig, at man går fra enstemmighed til kvalificeret flertal. Dette gælder f.eks. for vedtagelser om social sikring for vandrede arbejdstagere under det indre marked. Her indfører Lissabon-traktaten dog en såkaldt »nødbremse«, der gør det muligt for et enkelt medlemsland at blokere for vedtagelsen – i praksis ved at henvise beslutningen til Det Europæiske Råd, som træffer afgørelse med konsensus. Se nærmere neden for.

Herudover udbygger Lissabon-traktaten på visse områder et allerede eksisterende retsgrundlag med mere præcise bestemmelser. Dermed klargøres formålet og beslutningsprocedurerne på disse områder. Samtidig indskrænkes det potentielle anvendelsesområde for den generelle, subsidiære hjemmelsbestemmelse i TEUF art. 308 (art. 352). En samlet oversigt over nye og ændrede retsgrundlag i medfør af Lissabon-traktaten findes som bilag 1.

Centralt er det, at Lissabon-traktaten præciserer retsgrundlagene vedrørende bekæmpelse af klimaforandringer og på energiområdet.

8.1 Klima og energi

Med Lissabon-traktaten bliver det specificeret, at det er særlig nødvendigt at bekæmpe klimaændringer i forbindelse med, at EU på internationalt plan bidrager til at fremme foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.

Lissabon-traktaten reviderer således sidste led i TEUF art. 174, stk. 1 (art. 191, stk. 1) om målene for EU's politik på miljøområdet. Det fremgår herefter, at Unionens politik på miljøområdet skal bidrage til forfølgelse af en række mål, herunder »fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer og navnlig bekæmpelse af klimaændringer«.

Specificeringen af, at det er nødvendigt at bekæmpe klimaændringer, er et vigtigt signal om, at dette er et prioritetsområde under miljøpolitikken. Det følger allerede af den gældende bestemmelse i TEUF art. 6 (art. 11) - som Lissabon-traktaten ikke ændrer på - at miljøbeskyttelsehensyn skal integreres i udformningen og gennemførelsen af det nuværende Fællesskabs politikker og aktioner, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling. Målsætningen om at fremme en bæredygtig udvikling af jorden er endvidere indeholdt i den nye målsætningsbestemmelse, som Lissabon-traktaten indsætter i art. 2 i traktaten om den Europæiske Union (art. 3). Uanset, at bekæmpelse af klimaændringer ikke udtrykkelig er nævnt blandt EU's mål, vil det på denne baggrund være muligt, at bekæmpelse af klimaændringer tages op horisontalt i en række sammenhænge i EU-samarbejdet.

Som noget nyt indfører Lissabon-traktaten et nyt afsnit XX (afsnit XXI) i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med en ny TEUF art. 176A (art. 194) indeholdende et selvstændigt retsgrundlag for EU's politik på energiområdet. EU har allerede i dag vedtaget foranstaltninger på energiområdet på grundlag af det gældende traktatgrundlag, herunder i første række bestemmelserne om det indre marked, men også bl.a. bestemmelserne om miljøpolitik. Med et særligt retsgrundlag om energi gøres det klart, hvad målsætningen og beslutningsproceduren for EU's energipolitik er.